

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

7. Vtrùm liceat simulatè exercere actiones falsæ Religionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

Ad 2. facile Resp. unum illum militem quadraginta illicitè fugisse, eo tempore quò publicè fidem confiteri debuisset, & ita ipsius fuga quasi virtualis erat fidei negatio. Illud enim signum datum erat à Tyranno, quòd qui ex balneo sponte exivisset, à Christianâ fide defecisse conferetur.

ARTICULUS VII.

*Virum liceat simulatè exercere actiones
falsæ Religionis.*

Supponimus 1. nos hîc non loqui de talibus actionibus quæ per se involvunt negationem veræ fidei; sicut enim hæc nunquam est licita, ita nec actiones ipsam significantes. 2. Quod non loquamur pro tempore, & loco aut illis circumstantiis, quando professio fidei est necessaria, quæ cum actionibus simulatis falsæ sectæ subsistere non potest. 3. Etiam quod actiones aliquæ sint de se indifferentes, & solum ex modo & circumstantiis ordinantur ad ritum falsæ Religionis, quales sunt comestio aut abstinencia à certis cibis, usus certarum vestium, de quibus infra. Aliæ autem sunt quæ vel ex naturâ suâ, vel ex institutione, & usu ordinatæ sunt ad significandam falsam religionem, quales sunt circumcisio, sumptio cenæ
Cal.

Calvinisticae, & similes: & de hoc genere actionum est praesens dubium.

Pro parte autem Affirmativa patrocinatur Adrianus VI. in 4. tract. de Baptismo q. 1. a. 1. ad 5. Qui utitur sequentibus argumentis.

1. Ex S. Hieron. in 2. ad Gal. ubi ait: utilem esse simulationem & assumendam in tempore. Et subdit: *nec mirum justos homines aliqua simulare pro tempore, ob suam & aliorum salutem, cum & ipse Dominus noster non habens peccatum, nec carnem peccati, simulationem peccatricis carnis assumpserit, ut condemnans in carne peccatum nos in ea faceret justitiam Dei.*

2. Exemplo Regis Jehu qui ut habetur 4. Reg. 10. v. 19. ad occidendum Sacerdotes Baal finxit se velle cum illis Sacrificare, quod etiam simulabat se facere; quod factum Deus videtur laudasse, v. 30. *Studiosè egisti quod rectum erat, & placebat in oculis meis.*

3. Elisæus Propheta postquam sanasset Principem Syriae Naaman Syrum, & ille per hoc ad verum Deum conversus solam hanc peteret licentiam ut in templo Remmon Idoli, comitando Regem genu flectere posset, & ut inquit, *illo innitente super manum meam, si adoravero in templo Remmon adorante eo in eodem loco, ut ignoscat mihi Dominus.* 4. Reg. 5, v. 18. hoc ipsi indulsit dicendo: *vade in pace.*

4. Idē probatur Ratione: si esset in similibus actionibus aliqua malitia, hoc esset vel ratione simulationis, vel negationis fidei, vel illicitae

occul-

occultationis ipsius : Sed nihil horum est: ergo ex nullâ parte apparet quare sint illicitæ. Minor. Pr. quoad 1 partem, quia talis simulatio tantum est materialis, quia qui sic operatur per se non intendit significare falsum, neque alios decipere, sed talem actionem exercet ut medium utile ad alium finem à se intentum qui est bonus & honestus, ac proinde solum permittit alios decipi quod sæpe licitum est. Simulatio autem materialis non est peccatum, sicut nec mendacium materiale. Et S. Thomas 2. 2. q. 111. a. 1. non aliam malitiam ponit in simulatione, quam illam quæ invenitur in mendacio, sicut hoc consistit in verbis contra mentem, ita simulatio formalis in actionibus contra mentem. Prob. etiam 2. pars Minoris: Quia supponimus quod actiones istæ non involvant negationem fidei, nec fiant illo tempore quo obligat professio fidei, & sic etiam manet probata 3. pars.

Nihilominus sententia est negativa, videlicet quod numquam licitum sit tales actiones exercere. Quæ est communis, imo sententia Adriani improbabilis est tamquam perniciofa fidei.

Prob. 1. Ex Apostolo 2. Cor. 6. v. 14. *Nolite jugum ducere cum infidelibus; quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate? aut quæ societas lucis ad tenebras?* &c. ubi S. Thomas: *Nolite jugum ducere, id est, nolite communicare in operibus infidelitatis cum infidelibus.*

2. Ex epistola Cleri Romani ad S. Cyprianum

num quæ inter ipsius epistolas ponitur 3 1. Non est immunis in scelere, qui vult videri propositis adversus Evangelium vel edictis, vel legibus satisfecisse; nam hoc ipso jam paruit, quod videri paruisse se voluit.

Etiam ex S. Chrysoft. hom. 25. oper. imperf. cujus verba alibi latè retulimus, ubi inter reliqua dicit: *Si quis tibi dicat, non manduces idolothyum, sed aspice tantum ad idola, quomodo speciosa sunt; si aspexeris provocatus, oculis tuis negasti Christum, non quia idola aspiceret aliquid sit, sed quia invitatus aspicias, peccas.*

3. Auctoritate S. Th. & ratione inde deductâ 2. 2. q. 111. a. 1 Tales actiones sunt mendacia perniciofa, ergo semper illicita. Ans. Prob. *Simulatio propriè est mendacium quoddam in exteriorum factorum signis consistens, non refert autem utrum aliquis mentiatur verbo, vel quocumque alio facto.* Quòd autem sit perniciosum Prob. tum quia est in re gravissima in qua agitur de honore & veritate fidei Catholicæ. Tum etiam quia sic operans assumit proprium signum infidelitatis, ac proinde quasi protestatur se esse hæreticum.

4. Talibus actionibus non tantum occultatur fides, sed verè negatur; ergo sunt mendacia perniciofa & numquam licita. Ans. Prob. Qui se diceret esse Judæum, Lutheranum aut Calvinistam, fidem negaret, quia per hoc negaret se esse Catholicum. Idem autem fit per tales actiones; nam verba ideo non possunt usur-

usurpari ad confirendam falsam religionem
 quia per se in usu sunt & iustitia ad talem
 significationem quæ ab ipsis est inseparabilis
 sed idem est de illis actionibus de quibus agi-
 tur; sunt enim per se institutæ ad significandum
 illum religiosum cultum, qui à sectariis obser-
 vatur, nec habent alium moralem usum: ergo
 sicut ille qui verbis affirmat se esse hæreticum
 aut Judæum, etiam si id faceret ficto animo, fi-
 dem tamen suam exterius negat, ita qui illas ac-
 tiones exerceret, licet ficto animo. Nec refert
 si diceret se tantum facere illas actiones ma-
 terialiter, & ut medium utile ad suum finem.
 Quia actiones illæ ex usu & primaria institu-
 tione inseparabiliter habent illam significatio-
 nem, imo non sunt medium utile ad finem
 suum, scil. ad occultandam fidem suam, nisi
 in quantum significativæ sunt falsi cultûs: ergo
 tametsi sic operans nolit, ipso facto utitur illâ
 actione tanquam signo cultûs falsæ Religionis.
 Tandem Prob. Ab inconvenientibus: quia
 sequeretur ex primâ sententiâ licitum esse
 communicare in ritibus hæreticorum, quo-
 tiescumque aliqua causa subest, & sic posset
 filius, ut patri condescendat, aut ne perdat
 hereditatem, sumere cœnam Calvinisticam, &
 similiter uxor ne displiceat marito, ipsam
 alioquin male tractanti. Imo pro habendo aut
 non perdendo officio, etiam cum specioso
 fine videl. ut per hoc secretò multa bona præ-
 stare possit Ecclesiæ. Quæ omnia nemo facile
 admiserit. Ad

Ad Argum. 1. Resp. Magnam olim fuisse controversiam inter S. Hieronymum & S. Aug. circa observantiam legalium. Ipse enim docebat legalia à morte Christi statim fuisse mortua & mortifera. August. verò quod tantum mortua, nullatenus autem mortifera. In sententiâ autem suâ vult Hieronymus excusare Apostolos, cur adhuc interdum legalia observarent, v. g. simulando tantum. Ipse autem postea fassus est se non definiendo circa hoc quiddam dixisse, sed tantum proposuisse aliorum interpretationes. Videatur S. Th. super Epist. ad Gal. 2. lect. 3. ubi utramque sententiam pulchrè describit, adhærens S. Augustino. Verba autem quæ adferuntur in argumento nihil premunt: Non enim Christus Dominus assumpsit carnem peccaminosam, nec voluit ut peccator agnosci, sed tantum in similitudine carnis peccati, voluit justitiam nostram operari.

Ad 2. Breviter Resp. ex S. Th. 2. 2. q. 111. a. 1. 2. *Simulationem Iehu non est necesse excusari à peccato, vel mendacio, quia malus fuit, utpote ab idololatria Hieroboam non recedens: commendatur tamen, & temporaliter remuneratur à Deo, non pro simulatione, sed pro zelo quo destruxit cultum Baal.* Quibus verbis nihil addendum.

Ad 3. Resp. Quod genuflexio illa pro quâ licentiam petebat Naaman Syrus, non erat signum adorationis idoli, sed obsequii Regi præstandi, cujus manum de more sustinere non

non poterat, si Rege flectente ipse non flecteret, ac proinde tantum erat cultus civilis erga Regem, non Religiosus erga idolum. Nihil refert quod petat ignosci si adoraverit in templo Remmon adorante Rege, non enim loquitur de vera adoratione, sed tantummodo genuflexione, ut Rex ipsius manui posset in manu verbum quippe *adorandi* in Hebræo tantum significat incurvationem sui corporis, quod omnino indifferens est ad adorationem civilem & religiosam. Ex circumstantiis autem satis patebat quod tantum ageretur de adoratione seu incurvatione civili, ut Rex ipsi inniteretur.

Ad 4. Arg. à ratione satis patet ex 3. & 4. probatione nostræ resolutionis.

ARTICULUS VIII.

*Utrum licitum sit audire conciones
Hæreticorum.*

TAmetsi audire illas conciones non sit una de illis actionibus, de quibus præcedenti articulo locuti sumus, si consideretur secundum se, ex circumstantiis tamen potest iisdem ad censeri.

Dicendum igitur 1. non licere Catholico hæreticorum concionibus interesse, eo modo
ut